

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. sausio 26 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Egidijos Tamošiūnienės ir Dalios Vasarienės,

susipažinusi su 2023 m. sausio 6 d. paduotu **ieškovo R. G.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 28 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atidėti žyminio mokesčio dalies sumokėjimą,

n u s t a t ė :

Ieškovas R. G. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 28 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo atmestas jo ieškinys atsakovams V. L. ir R. T. dėl nepagrįsto praturtėjimo.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK](#) 346 straipsnio 1 dalis). [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK](#) 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovo kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais. Pagrindžiant šių teisinių pagrindų egzistavimą, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normą (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Taip pat kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus, pagrindžiančius, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo kasacinio teismo praktikos, suformuotos bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į nagrinėjamos bylos faktines aplinkybes.

Ieškovo paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie pagrindiniai argumentai: 1) teismai netinkamai aiškino ir taikė [CK](#) 6.242 straipsnį bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai išaiškino nepagrįsto praturtėjimo ieškinio subsidiarumo sąlygą, pakeisdamas sąvoką „negalimumas pažeistą teisę apginti kitais gynybos būdais“ į žymiai platesnę – negalimumas pareikšti jokie kito reikalavimo, taip iš esmės nepalikto galimybės taikyti nepagrįsto praturtėjimo instituto. Kasacinis teismas šioje byloje išaiškino, kad tai, jog ieškovas ankstesnėje byloje neprašė taikyti visų jam įstatymo suteikiamų civilinių teisių gynimo būdų, neeliminuoja jo teisės kreiptis į teismą su nauju ieškiniu, jeigu jo dalykas ir (arba) pagrindas yra kitas, nei ankstesnėje byloje. Teismų padaryta teisės taikymo klaida užkirta ieškovui kelių apginti savo pažeistas teises; 2) teismai netinkamai taikė nepagrįsto praturtėjimo instituto sąlygą dėl nuostolių atsiradimo rizikos (ne)prisiėmimo. Šiuo atveju nėra jokių nuostolių ir jų atsiradimo rizikos, nes atsakovai išsaugojo ieškovo sukurtą turto pagerinimą; 3) teismai pažeidė įrodinėjimo

principą *res ipsa loquitur* (daiktai kalba patys už save). Byloje nustatyta, kad ieškovui atlikus sodo namo pagerinimo darbus, jo plotas ir vertė padidėjo, o namo baigtumas tapo 100 proc. Teismai šių neginčijamų aplinkybių nepagrįstai neįvertino kaip atsakovų nepagrįsto praturtėjimo ieškovo sąskaita faktą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėtinas ieškovo prašymas atidėti žyminio mokesčio dalies sumokėjimą; grąžintinas iš dalies sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti R. G. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 100 (vieną šimtą) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. gruodžio 29 d. UAB „Maxima“.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos

Gražina Davidonienė

Egidija Tamošiūnienė

Dalia Vasarienė